

## บทที่ 4

### การวิเคราะห์ผลข้อมูล

จำนวนแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์

จากการคำนวณขนาดตัวอย่างดังที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมของกลุ่มผู้สอบบัญชี คือ 36 คน ปรากฏว่ามีผู้ตอบกลับแบบสอบถามเพียง 29 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่จัดส่ง และสำหรับกลุ่มผู้ใช้บริการตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 367 บริษัท ปรากฏว่ามีผู้ตอบกลับแบบสอบถามเพียง 225 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 56.25 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่จัดส่ง โดยมีรายละเอียดจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและตอบกลับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับคืน

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่ง	ตอบกลับ	ร้อยละ
ผู้สอบบัญชี	40	29	72.50
ผู้ใช้บริการ	400	225	56.25

สำหรับการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างผู้สอบบัญชีและผู้ใช้บริการต่อการตรวจสอบงบการเงินประจำปี ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี ได้แก่ ลักษณะการดำเนินงาน จำนวนลูกค้า จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชี การศึกษาของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี และบริการอื่นนอกเหนือจากบริการการสอบบัญชี และข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการของผู้สอบบัญชี ได้แก่ ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ลักษณะธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินงาน ทุนจดทะเบียน และปัจจัยหลักในการเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชี

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สอบบัญชี และความคาดหวังของผู้ใช้บริการ ประกอบด้วย

- 2.1 ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 2.2 ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี
- 2.3 ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี และข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะการดำเนินงานของผู้สอบบัญชี

ลักษณะการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
บริษัท	6	20.69
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	1	3.45
กิจการเจ้าของคนเดียว	17	58.62
อื่นๆ	5	17.24
รวม	29	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำเนินงานในลักษณะกิจการเจ้าของคนเดียวคิดเป็นร้อยละ 58.62 ดำเนินงานในลักษณะบริษัทคิดเป็นร้อยละ 20.69 ดำเนินงานในลักษณะอื่นๆ ได้แก่ คณะบุคคล คิดเป็นร้อยละ 17.24 และดำเนินงานในลักษณะห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลคิดเป็นร้อยละ 3.45

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนลูกค้าของผู้สอบบัญชีที่ทำการตรวจสอบในปี 2545

จำนวนลูกค้าในปี 2545	จำนวน	ร้อยละ
1 – 50 ราย	12	41.38
51 – 100 ราย	2	6.90
101 – 150 ราย	3	10.34
151 – 200 ราย	7	24.14
201 – 250 ราย	3	10.34
251 – 300 ราย	2	6.90
รวม	29	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าจำนวนผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนลูกค้าที่ทำการตรวจสอบในปี 2545 จำนวน 1 – 50 รายคิดเป็นร้อยละ 41.38 จำนวน 151 – 200 รายคิดเป็นร้อยละ 24.14 จำนวน 101 – 150 และ 201 – 250 คิดเป็นร้อยละ 10.34 และมีจำนวน 51 – 100 และจำนวน 251 – 300 รายคิดเป็นร้อยละ 6.90

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนพนักงานผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานของผู้สอบบัญชี

จำนวนพนักงานผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 คน	17	58.62
6 – 10 คน	9	31.03
11 – 15 คน	3	10.35
มากกว่า 15 คน	0	0
รวม	29	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่จะมีผู้ช่วยผู้สอบบัญชีจำนวน 1 – 5 คนคิดเป็นร้อยละ 58.62 จำนวน 6 – 10 คนคิดเป็นร้อยละ 31.03 และจำนวน 11- 15 คนคิดเป็นร้อยละ 10.35

ตารางที่ 5 แสดงระดับการศึกษาของพนักงานผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานของผู้สอบบัญชี

ระดับการศึกษาของพนักงานผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการกำหนด	2	6.90
ระดับ ปวช. ขึ้นไป	0	0
ระดับ ปวส. หรืออนุปริญญาขึ้นไป	12	41.38
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	15	51.72
รวม	29	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับการศึกษาของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานของผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่กำหนดตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 51.72 กำหนดตั้งแต่ระดับปวส. หรืออนุปริญญาขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 41.38 และ ที่ไม่มีการกำหนดคิดเป็นร้อยละ 6.90

ตารางที่ 6 แสดงบริการอื่นนอกเหนือจากการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี

บริการอื่นนอกเหนือจากการสอบบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
วางระบบบัญชี	17	60.71
วางแผนภาษี	12	42.86
ให้คำปรึกษาด้านธุรกิจ	21	75.00
อื่น ๆ	2	7.14

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้สอบบัญชีให้บริการอื่นนอกเหนือจากการสอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นการบริการให้คำปรึกษาด้านธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 75.0 ให้บริการวางระบบบัญชีคิดเป็นร้อยละ 60.71 ให้บริการวางแผนภาษีคิดเป็นร้อยละ 42.86 และให้บริการอื่น ๆ เช่น การฝึกอบรมทางด้านบัญชีคิดเป็นร้อยละ 7.14

## 2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ

ตารางที่ 7 แสดงรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ให้บริการ

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
กรรมการผู้จัดการ	37	16.45
ผู้จัดการทั่วไป	54	24.00
ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	40	17.78
สมุห์บัญชี	66	29.33
อื่น ๆ	28	12.44
รวม	225	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ให้บริการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสมุห์บัญชีคิดเป็นร้อยละ 29.33 เป็นผู้จัดการทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 24.0 เป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีคิดเป็นร้อยละ 17.78 เป็นกรรมการผู้จัดการคิดเป็นร้อยละ 16.45 และอื่น ๆ เช่น ที่ปรึกษาด้านบัญชี พนักงานบัญชี คิดเป็นร้อยละ 12.44

ตารางที่ 8 แสดงประเภทธุรกิจของผู้ให้บริการ

ประเภทธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
อุตสาหกรรม	59	26.22
พาณิชย์กรรม	72	32.00
บริการ	92	40.89
อื่น ๆ	2	0.89
รวม	225	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจประเภทบริการคิดเป็นร้อยละ 40.89 ประเภทพาณิชย์กรรมคิดเป็นร้อยละ 32.0 ประเภทอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 26.22 และประกอบธุรกิจอื่น เช่น สถาบันการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.89 โดยบริษัททั้งหมดไม่ใช่ว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 9 แสดงระยะเวลาในการดำเนินงานของผู้ใช้บริการ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3 ปี	27	12.00
3 – 5 ปี	42	18.67
5 – 10 ปี	67	29.78
มากกว่า 10 ปี	89	39.55
รวม	225	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่าระยะเวลาในการดำเนินงานของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ดำเนินงานมาแล้วมากกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 39.55 ดำเนินงาน 5 – 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 29.78 ดำเนินงาน 3 – 5 ปีคิดเป็นร้อยละ 18.67 และดำเนินงานมาต่ำกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.0

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนเงินทุนจดทะเบียนของผู้ใช้บริการ

เงินทุนจดทะเบียน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000,000 บาท	116	51.56
5,000,001 – 10,000,000 บาท	47	20.89
10,000,001 – 20,000,000 บาท	21	9.33
20,000,001 – 50,000,000 บาท	7	3.11
มากกว่า 50,000,000 บาท	34	15.11
รวม	225	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 5,000,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 51.56 ทุนจดทะเบียน 5,000,001 – 10,000,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 20.89 ทุนจดทะเบียนมากกว่า 50,000,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 15.11 ทุนจดทะเบียน 10,000,001 – 20,000,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 9.33 และทุนจดทะเบียน 20,000,001 – 50,000,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 3.11

โดยบริษัทที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME's)

ตารางที่ 11 แสดงปัจจัยหลักในการเลือกใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีของผู้ใช้บริการ

ปัจจัยหลักในการเลือกใช้บริการของสำนักงานสอบบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
คุณภาพในการให้บริการสอบบัญชี	142	63.39
อัตราค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชี	96	42.86
ความสะดวกในการติดต่อสำนักงานสอบบัญชี	131	58.48
ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านบัญชี ภาษีอากร และอื่น ๆ	165	73.66
อื่น ๆ	16	7.14

จากตารางที่ 11 พบว่าปัจจัยหลักที่ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เลือกใช้สำนักงานสอบบัญชีคือ ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านบัญชี ภาษีอากร และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 73.66 คุณภาพในการให้บริการสอบบัญชีคิดเป็นร้อยละ 63.39 ความสะดวกในการติดต่อสำนักงานสอบบัญชีคิดเป็นร้อยละ 58.48 อัตราค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีคิดเป็นร้อยละ 42.86 และอื่นๆ เช่น ความน่าเชื่อถือ ชื่อเสียงของสำนักงาน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ต้องการจะให้แก่ผู้ใช้บริการ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ต้องการที่จะได้รับจากผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการ

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.1034 (มาก)	3.7007 (มาก)	0.001
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	2.9440 (ปานกลาง)	3.4964 (มาก)	0.000
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	2.2586 (น้อย)	3.4378 (ปานกลาง)	0.000

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1034 แสดงว่ามีความคาดหวังที่จะให้บริการด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพมาก ส่วนระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7007 แสดงว่ามีความคาดหวังที่จะได้รับบริการที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9440 แสดงว่ามีความคาดหวังที่จะให้บริการที่มีคุณภาพของงานสอบบัญชีในระดับปานกลาง ส่วนระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4964 แสดงว่ามีความหวังที่จะได้รับบริการที่มีคุณภาพของงานสอบบัญชีในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชีในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2586 แสดงว่ามีความคาดหวังที่จะให้บริการในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายในระดับน้อย ส่วนระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4378 แสดงว่ามีความคาดหวังที่จะได้รับบริการในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ



โดยความคาดหวังของผู้สอบบัญชีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพจะมีสูงกว่าความคาดหวังของผู้ใช้บริการต่อจรรยาบรรณวิชาชีพส่วนความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชีและความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายของผู้ใช้บริการจะสูงกว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ

ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ	Sig (2-tailed)
ผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับกิจการ อันจะก่อให้เกิดการขาดความเป็นอิสระไม่รักษาความเป็นกลางและเกิดความลำเอียงในการปฏิบัติงานตรวจสอบ	4.14 (มาก)	3.41 (ปานกลาง)	0.002
ผู้สอบบัญชีรักษาความลับที่ได้รู้จากการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกิจการ	4.66 (มากที่สุด)	4.37 (มาก)	0.019
ผู้สอบบัญชีมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของกิจการที่สอบบัญชีเป็นอย่างดี	4.21 (มาก)	4.12 (มาก)	0.634
ผู้สอบบัญชีไม่คิดค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีโดยคำนึงยอดรวมของสินทรัพย์หรือผลกำไรของกิจการ	3.69 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	0.007
การปฏิบัติงานสอบบัญชีของกิจการจะต้องมีผู้สอบบัญชีร่วมอยู่ด้วย หรือควบคุมการปฏิบัติงานของทีมตรวจสอบอย่างใกล้ชิด	3.72 (มาก)	3.72 (มาก)	0.983
ผู้สอบบัญชีไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานโดยแสดงความเห็นในการสอบบัญชีของกิจการโดยไม่ต้องปฏิบัติงานสอบบัญชี	4.21 (มาก)	3.53 (มาก)	0.008

จากตารางที่ 13 พบว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในหัวข้อเรื่อง

- ผู้สอบบัญชีมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของกิจการที่สอบบัญชีเป็นอย่างดี
- การปฏิบัติงานสอบบัญชีของกิจการจะต้องมีผู้สอบบัญชีร่วมอยู่ด้วย หรือควบคุมการปฏิบัติงานของทีมตรวจสอบอย่างใกล้ชิด

ส่วนความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการต่อจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในหัวข้อเรื่อง

- ผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับกิจการ อันจะก่อให้เกิดการขาดความเป็นอิสระ ไม่รักษาความเป็นกลาง และเกิดความลำเอียงในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยผู้สอบบัญชีมีความคาดหวังสูงกว่าผู้ใช้บริการ
- ผู้สอบบัญชีรักษาความลับที่ได้รับจากการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกิจการ โดยผู้สอบบัญชีจะมีความคาดหวังสูงกว่าผู้ใช้บริการ
- ผู้สอบบัญชีไม่คิดค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีโดยคำนึงยอดรวมของสินทรัพย์ หรือ ผลกำไรของกิจการ โดยผู้สอบบัญชีจะมีความคาดหวังสูงกว่าผู้ใช้บริการ
- ผู้สอบบัญชีไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงาน โดยแสดงความเห็นในการสอบบัญชีของกิจการโดยไม่ต้องปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยผู้สอบบัญชีจะมีความคาดหวังสูงกว่าผู้ใช้บริการ

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ	Sig (2-tailed)
ผู้สอบบัญชีต้องตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาดภายในกิจการทุกรายการ	2.59 (ปานกลาง)	3.39 (ปานกลาง)	0.002
ผู้สอบบัญชีรับผิดชอบในการป้องกันและสามารถยับยั้งการทุจริตและข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในกิจการ	2.69 (ปานกลาง)	3.47 (ปานกลาง)	0.001
ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงรายการบัญชี ปีบัญชี และเป็นผู้จัดทำงบการเงินประจำปีของกิจการ	2.72 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	0.018

ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ	Sig (2-tailed)
ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดพิมพ์งบการเงินประจำปีของกิจการเพื่อยื่นเสนอต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง	2.86 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	0.001
ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่กำหนดนโยบายและวิธีการบัญชีที่เหมาะสมให้กับกิจการ	3.03 (ปานกลาง)	3.30 (ปานกลาง)	0.259
ผู้สอบบัญชีจะต้องแสดงความเห็นต่องบการเงินประจำปีของกิจการอย่างไม่มีเงื่อนไขในรายงานการสอบบัญชี	2.03 (น้อย)	3.32 (ปานกลาง)	0.000
ผู้สอบบัญชีให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข และรับผิดชอบต่อระบบควบคุมภายใน และระบบบัญชีของกิจการ	3.34 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	0.184
ในกรณีที่เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบบัญชี ภาษีอากร กิจการสามารถขอความช่วยเหลือและง่ายในการเข้าพบผู้สอบบัญชีได้ตลอดเวลา	3.86 (มาก)	4.03 (มาก)	0.417
ผู้สอบบัญชีสามารถให้คำแนะนำที่ช่วยในการบริหารงานแก่ผู้บริหารของกิจการได้ เช่น การกำหนดกลยุทธ์ในการแข่งขัน	2.72 (ปานกลาง)	3.16 (ปานกลาง)	0.047
ผู้สอบบัญชีวางแผนภาษีอากร ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องให้กับกิจการ	2.97 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)	0.002
ผู้สอบบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาให้กับกิจการได้ ในกรณีเกิดปัญหากับสรรพากรในเรื่องภาษีอากร	2.38 (น้อย)	3.84 (มาก)	0.000

ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ	Sig (2-tailed)
ผู้สอบบัญชีแจ้งให้กิจการทราบถึงข้อมูลข่าวสารใหม่ เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี กฎหมายภาษีอากร กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้อง ให้กิจการทราบอย่างสม่ำเสมอ	3.76 (มาก)	4.03 (มาก)	0.168
ผู้สอบบัญชีใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการตรวจสอบงบการเงินประจำปีของกิจการ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ	3.31 (ปานกลาง)	3.91 (มาก)	0.003
ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกิจการจะต้องไม่รบกวนการทำงานตามปกติของกิจการและพนักงานของกิจการ	3.55 (มาก)	3.64 (มาก)	0.659
ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ประเมินหรือมีส่วนร่วมในการประเมินราคาสินทรัพย์ ในกรณีที่กิจการมีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่	2.69 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)	0.075
ผู้สอบบัญชีควรเข้าร่วมการประชุมสามัญของผู้บริหาร/ผู้ถือหุ้นของกิจการ	2.59 (ปานกลาง)	2.54 (ปานกลาง)	0.841

จากตารางที่ 14 พบว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการต่อคุณภาพงานสอบบัญชีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในหัวข้อเรื่อง

- ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่กำหนดนโยบายและวิธีการบัญชีที่เหมาะสมให้กับกิจการ
- ผู้สอบบัญชีให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข และรับผิดชอบต่อระบบควบคุมภายใน และระบบบัญชีของกิจการ
- ในกรณีที่เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบบัญชี ภาษีอากร กิจการสามารถขอความช่วยเหลือและง่ายในการเข้าพบผู้สอบบัญชีได้ตลอดเวลา

- ผู้สอบบัญชีแจ้งให้กิจการทราบถึงข้อมูลข่าวสารใหม่ เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี กฎหมายภาษีอากร กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้องให้กิจการทราบอย่างสม่ำเสมอ
- ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกิจการจะต้องไม่รบกวนการทำงานตามปกติของกิจการและพนักงานของกิจการ
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ประเมินหรือมีส่วนร่วมในการประเมินราคาสินทรัพย์ ในกรณีที่กิจการมีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่
- ผู้สอบบัญชีควรเข้าร่วมการประชุมสามัญของผู้บริหาร/ ผู้ถือหุ้นของกิจการ ส่วนความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ให้บริการต่อคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีความแตกต่างกันอย่างป็นนัยสำคัญในหัวข้อเรื่อง
- ผู้สอบบัญชีต้องตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาดภายในกิจการทุกรายการ โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีรับผิดชอบในการป้องกันและสามารถยับยั้งการทุจริต และข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในกิจการ โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงรายการบัญชี ปิดบัญชี และเป็นผู้จัดทำงบการเงินประจำปีของกิจการ โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดพิมพ์งบการเงินประจำปีของกิจการเพื่อยื่นเสนอต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีจะต้องแสดงความเห็นต่องบการเงินประจำปีของกิจการอย่างไม่มีเงื่อนไขในรายงานการสอบบัญชี โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีสามารถให้คำแนะนำที่ช่วยในการบริหารงานแก่ผู้บริหารของกิจการได้ เช่น การกำหนดกลยุทธ์ในการแข่งขัน โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีวางแผนภาษีอากร ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องให้กับกิจการ โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาให้กับกิจการได้ ในกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับสรรพากรในเรื่องภาษีอากร โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการตรวจสอบงบการเงินประจำปีของกิจการ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ โดยความคาดหวังของผู้ให้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ	Sig (2-tailed)
ผู้สอบบัญชียื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี และสิ้นปี (ภงด.50, ภงด.51) ให้กับกิจการ	1.79 (น้อย)	3.23 (ปานกลาง)	0.000
ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการยื่นงบการเงินประจำปีต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น พาณิชยจังหวัด	1.90 (น้อย)	3.24 (ปานกลาง)	0.000
ผู้สอบบัญชีร่วมรับผิดชอบต่อความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงิน ประจำปีของกิจการ	2.24 (น้อย)	3.49 (ปานกลาง)	0.000
การแสดงความต้องการบการเงินประจำปีของผู้สอบบัญชีในรายงานการสอบบัญชีเป็นการให้หลักประกันว่างบการเงินจะมีความถูกต้องสมบูรณ์ตามควร	3.10 (ปานกลาง)	3.79 (มาก)	0.005

จากตารางที่ 15 พบว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชีกับผู้ใช้บริการในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายที่มีความแตกต่างกันอย่างเป็นนัยสำคัญในหัวข้อเรื่อง

- ผู้สอบบัญชียื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีและสิ้นปี (ภงด.50, ภงด.51) ให้กับกิจการ โดยความคาดหวังของผู้ใช้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการยื่นงบการเงินประจำปีต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น พาณิชยจังหวัด โดยความคาดหวังของผู้ใช้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีร่วมรับผิดชอบต่อความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินประจำปีของกิจการ โดยความคาดหวังของผู้ใช้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี
- การแสดงความต้องการบการเงินประจำปีของผู้สอบบัญชีในรายงานการสอบบัญชีเป็นการให้หลักประกันว่างบการเงินจะมีความถูกต้องสมบูรณ์ตามควร โดยความคาดหวังของผู้ใช้บริการจะสูงกว่าผู้สอบบัญชี

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีตามรูปแบบการดำเนินงานระหว่างบริษัทกับกิจการเจ้าของคนเดียว

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัท	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.0556 (มาก)	3.6961 (มาก)	0.102
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	2.5417 (ปานกลาง)	3.0221 (ปานกลาง)	0.047
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	1.2083 (น้อยที่สุด)	2.4118 (น้อย)	0.000

จากตารางที่ 16 พบว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0556 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6961 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5417 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0221 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.2083 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับน้อยที่สุด ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4118 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีตามรูปแบบการดำเนินงานระหว่างบริษัทกับรูปแบบคณะบุคคล

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัท	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคล	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.0556 (มาก)	3.4333 (ปานกลาง)	0.026
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	2.5417 (ปานกลาง)	2.8750 (ปานกลาง)	0.305
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	1.2083 (น้อยที่สุด)	2.7500 (ปานกลาง)	0.014

จากตารางที่ 17 พบว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0556 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4333 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5417 แสดงว่ามีความหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8750 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.2083 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับน้อยที่สุด ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.7500 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ



ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีตามรูปแบบการดำเนินงานระหว่างกิจการเจ้าของคนเดียวกับรูปแบบคณะบุคคล

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคล	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.6961 (มาก)	3.4333 (ปานกลาง)	0.238
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	3.0221 (ปานกลาง)	2.8750 (ปานกลาง)	0.608
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	2.4118 (น้อย)	2.7500 (ปานกลาง)	0.417

จากตารางที่ 18 พบว่าความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6961 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4333 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0221 แสดงว่ามีความหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8750 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4118 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับน้อย ส่วนผู้สอบบัญชีที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะบุคคลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.7500 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการตามลักษณะของธุรกิจระหว่างอุตสาหกรรมกับบริการ

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรม	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการ	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.6610 (มาก)	3.5163 (มาก)	0.058
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	3.5265 (มาก)	3.4959 (มาก)	0.800
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	3.2458 (ปานกลาง)	3.6304 (มาก)	0.040

จากตารางที่ 19 พบว่าความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6610 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้ให้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5163 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5265 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้ให้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4959 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2458 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้ให้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6304 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการตามลักษณะของธุรกิจระหว่างอุตสาหกรรมกับพาณิชย์กรรม

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรม	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรม	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.6610 (มาก)	3.4213 (ปานกลาง)	0.005
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	3.5265 (มาก)	3.4479 (ปานกลาง)	0.478
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	3.2458 (ปานกลาง)	3.3194 (ปานกลาง)	0.722

จากตารางที่ 20 พบว่าความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6610 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้ให้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4213 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5265 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนผู้ให้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4479 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2458 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้ให้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3194 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการตามลักษณะของธุรกิจระหว่างพาณิชย์กรรมกับบริการ

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรม	ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการ	Sig (2-tailed)
ความคาดหวังต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.4213 (ปานกลาง)	3.5163 (มาก)	0.162
ความคาดหวังต่อคุณภาพงานสอบบัญชี	3.4479 (ปานกลาง)	3.4959 (มาก)	0.648
ความคาดหวังในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย	3.3194 (ปานกลาง)	3.6304 (มาก)	0.096

จากตารางที่ 21 พบว่าความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4213 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5163 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4479 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4959 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3194 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับปานกลาง ส่วนผู้ใช้บริการที่ดำเนินธุรกิจบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6304 แสดงว่ามีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

### ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากแบบสอบถาม

#### ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถาม

1. กิจการควรเป็นผู้ปรับปรุงรายการที่จำเป็นต่าง ๆ ประจำปี โดยไม่ต้องรอผู้ตรวจสอบทำให้ทุกครั้ง
2. กิจการควรจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเอง
3. กิจการควรเข้าใจงบการเงินของตนเองและกำหนดนโยบายบัญชีเอง ไม่ควรคิดว่าผู้สอบบัญชีแก้ปัญหาให้ได้ทุกเรื่อง
4. ผู้สอบบัญชีไม่ควรเป็นผู้เจรจากับหน่วยงานราชการแทนกิจการ
5. กิจการควรให้ความร่วมมือกับผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติงานตรวจสอบ
6. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ จะช่วยทำให้งานสอบบัญชีมีประสิทธิภาพ
7. กิจการขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการจะมีความรู้เรื่องการค้าดี แต่ยังขาดความรู้ในเรื่องภาษีอากร
8. นอกจากงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ธุรกิจพอสมควร แต่ไม่ควรมากเกินไปจนเสมือนเป็นตัวแทนของธุรกิจในทุกเรื่อง
9. ความคาดหวังต่าง ๆ จะต้องขึ้นอยู่กับขอบเขตงานที่ตกลงกัน
10. การปฏิบัติงานวิชาชีพควรจะต้องแยกระหว่างการจัดทำบัญชี และการสอบบัญชีเพื่อให้เกิดความเป็นอิสระ
11. ผู้ประกอบการจัดทำบัญชีเพื่อต้องการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือเพื่อเสียภาษีอากรเท่านั้น
12. ความคาดหวังของผู้ใช้บริการบางอย่าง ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตอบสนองให้ได้เนื่องจากผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ
13. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยถ้าหากกิจการจัดทำตามมาตรฐานแล้ว ก็ถือว่าข้อมูลที่ได้อคือข้อมูลที่ถูกต้องจริง

#### ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม

1. กิจการต้องการผู้สอบบัญชีที่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขปัญหาของกิจการได้
2. ผู้ประกอบการมักจะไม่ค่อยพบผู้สอบบัญชี ส่วนใหญ่จะพบแต่ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี
3. ผู้สอบบัญชีควรมีทีมงานผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพ
4. สำนักงานสอบบัญชีควรมีจรรยาบรรณ และมีความรับผิดชอบสูง
5. กิจการจะติดต่อผู้สอบบัญชีโดยผ่านสำนักงานรับทำบัญชี ซึ่งเป็นผู้จัดการให้
6. ผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ที่ทันสมัย และสามารถแนะนำแก่ผู้ใช้บริการได้ทันที

7. ผู้สอบบัญชีควรรับผิดชอบในการตรวจสอบทุก ๆ ด้าน และมีความรู้เกี่ยวกับกิจการที่ทำการตรวจสอบด้วย
8. ควรมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาชีพทางด้านบัญชี กับกรมสรรพากรให้มีมาตรฐานเดียวกัน
9. ควรจะมีการพบปะ ปรึกษาหารือระหว่างผู้สอบบัญชีและผู้ให้บริการให้มากขึ้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Chiang Mai University